अभिशस्यमान Tatpur. m. f. n. (-नः-ना-नम्) Divulged, notorious (? comp. the explanation of **अभिशस्ति** I. 1. by *Sáyaṅa*: **अभिशस्यमानात् = अभितः प्रकटितात्**). E. **अभि** and **शस्यमान**. [The word may mean the same as **अभिशस्त** 'inflicted, injured' and would then be derived from **शस्** with **अभि**, krit aff. **शानच्**, ágama **मुक्**.]

अभिशान्त्व. See **अभिसान्त्व**.

अभिशान्त्वयत् Tatpur. m. f. n. (-न्-न्ती-त्) Appeasing, comforting, reconciling; e. g. *Rámáy.*: **उवाच च तदा रामस्तं गार्ग्यमभिशान्त्वयन्**. Also **अभिसान्त्वयत्**. E. **शान्त्व्** with **अभि**, krit aff. **शतृ**.

अभिशाप Tatpur. m. (-पः) [1] Charge, accusation; more esp. a heavy charge, and one from which the accused is able to exonerate himself; hence a false imputation, a calumny; e. g. *Yájnav.*: **नृपार्थेष्वभिशापे च वहेयुः शुचयः सदा** (*Mit.*: **नृपद्रोहेषु महापातकाभियोगे च**); or **साहसस्तेयपारुष्यगोऽभिशापात्यये स्त्रियाम् । विवादयेत्सद्य एव कालो ऽन्यचेच्छया स्मृतः** (*Mit.*: **अभिशापः पातकाभियोगः**); or *Kátyáy.*: **अभिशापे समुत्तीर्णे प्रायश्चित्ते कृते बुधैः । विशुद्धिपत्रकं देयम्** &c.; or the same **उत्तमेषु समस्तेषु अभिशापे समागते । वृत्तानुवादलेख्यं यत्तज्ज्ञेयं संधिपत्रकम्**; or *Vyása*: **भागाभिशापसंदिग्धे यः सम्यग्विजयी भवेत् । तस्मै राज्ञा प्रदातव्यं जयपत्रं सुनिश्चितम्**. [2] A curse, an imprecation (esp. uttered by a Bráhmaṅa, a Guru, an old man and a magician; *Vijayarakshita* as quoted by *Rádhákaṅtad.*: = **ब्राह्मणगुरुवृद्धसिद्धानामनिष्टाभिशंसनम्**; *Chakrapáṅidatta* in his comm. *Bhánumati* on *Suśruta*: **अभिशापो गुरुवृद्धसिद्धाचार्यादिभिरभिशपनम्**); e. g. *Nalop.*: **यस्याभिशापाद्दुःखार्तो दुःखं विन्दति नैषधः । तस्य भूतस्य नो दुःखाद्दुःखमप्यधिकं भवेत्**. According to the medical superstition, a kind of fever is produced by the imprecation of a Bráhmaṅa &c. the symptoms of which are delirium and thirst and otherwise like those of the fever produced by incantation (comp. **अभिचारज्वर**); e. g. *Suśruta*: **अभिचाराभिशापाभ्यां .... ज्वरो प्रवर्तते**; and **अभिचाराभिशापाभ्यां मोहस्तृष्णाभिजायते**. — Also **अभीशाप**. E. **शप्** with **अभि**, krit aff. **घञ्**.

अभिशापज्वर Tatpur. m. (-रः) Fever produced by imprecation; see the preceding. E. **अभिशाप** and **ज्वर**.

अभिशीत Tatpur. m. f. n. (-तः-ता-तम्) Cold; e. g. **अभिशीतो वायुः**. [This form is given by the *Káśiká* on *Páṅ.* VI. 1. 26., besides **अभिशात**; but neither form occurs in the *Siddhk.* or in the commentaries on the Dhátus by *Mádhava*, *Hemach.*, &c.; nor is there a Vártt. or a Bháshya on the named Sútra, to countenance these past partic. of **शी** with **अभि**, ending in **त**.] E. **शी** with **अभि**, krit aff. **क्त**, with samprasár. of the semivowel.

अभिशीन Tatpur. m. f. n. (-नः-ना-नम्) Coagulated; e. g. *Káśiká*: **अभिशीनं घृतम्**. Also **अभिशान**. E. **शी** with **अभि**, krit aff. **क्त** with samprasár. of the semivowel and final **न** instead of **त**.

अभिशोक Tatpur. m. (-कः) (ved.) (Probably.) Excessive grief; *Atharv.*: **यदि शोको यदि वाभिशोको यदि वा राज्ञो वरुणस्यासि पुत्रः । ह्रूडुर्नामासि हरितस्य देव स नः संविद्वान्परि वृङ्धि तक्मन्**. E. **अभि** and **शोक**.

अभिशोच Tatpur. m. (-चः) (ved.) (Probably.) One causing much pain or grief; *Atharv.*: **अवकादानभिशोचानप्सु ज्योतयमामकान् । पिशाचान्त्सर्वानोषधे प्र मृणीहि सहस्व च**. E. **शुच्** with **अभि**, krit aff. **अच्**.

अभिशोचन Tatpur. n. (-नम्) Pain, grief or excessive pain, excessive grief; e. g. *Atharv.*: **नैनं प्राप्नोति शपथो न कृत्या नाभिशोचनम् । नैनं विष्कन्धमश्नुते यस्त्वा बिभर्त्याञ्जन**. E. **शुच्** with **अभि**, krit aff. **ल्युट्** or **अभि** and **शोचन**. (The word is udátta on the third syllable; a derivation with krit aff. **युच्** according to *Páṅ.* III. 2. 150. and a meaning 'one who causes pain' is therefore not admissible.)

अभिशोचयिष्णु Tatpur. m. f. n. (-ष्णुः-ष्णुः-ष्णु) Causing pain or grief; e. g. *Atharv.*: **अयं यो अभिशोचयिष्णुर्विश्वा रूपाणि हरिता कृणोषि । तस्मै ते ऽरुणाय बभ्रवे नमः कृणोमि वन्याय तक्मने**. E. **शुच्** in the caus. with **अभि**, krit aff. **इष्णुच्**.

अभिशौरि Avyayíbh. Towards Kríshṅa; e. g. *Mághak.*: **अभिशौरि काचिदनिमेषदृष्टिना पुरदेवतेव वपुषा व्यभाव्यत**. E. **अभि** and **शौरि**.

अभिश्यात Tatpur. m. f. n. (-तः-ता-तम्) Cold; e. g. *Káśiká*: **अभिश्यातो वायुः**; comp. the remark s. v. **अभिशीत** and the following. E. **श्यै** with **अभि**, krit aff. **क्त**.

अभिश्यान Tatpur. m. f. n. (-नः-ना-नम्) Coagulated, thick; e. g. *Káśiká*: **अभिश्यानं घृतम्**; comp. the preceding and **अभिशीन**. E. **श्यै** with **अभि**, krit aff. **क्त**, with **न** instead of **त**.

अभिश्रवण Tatpur. n. (-णम्) Repeating a portion of the Veda, or sitting down to food at a Śráddha (*Molesworth*). E. **श्रु** with **अभि**, krit aff. **ल्युट्**.

अभिश्राव Tatpur. m. (-वः) The becoming universally heard, renown, fame; e. g. *Ṛigv.*: **ऋतं दिवे तदवोचं पृथिव्या अभिश्रावाय प्रथमं सुमेधाः**. E. **अभि** and **श्राव**.

अभिश्रिष् Tatpur. f. (-ट्) (ved.) A bandage, a ligature; *Ṛigv.*: **य ऋते चिदभिश्रिषः पुरा जत्रुभ्य आतृदः । संधाता संधिं मघवा पुरूवसुरिष्कर्ता विहुतं पुनः** (*Sáyaṅa*: **य इन्द्रो ऽभिश्रिषो ऽभिश्लिषो ऽभिश्लेषणात्संधानद्रव्यादृते चित् विनापि** &c.; to judge from an E. I. H. Ms. of *Sáyaṅa*'s comm. on the *Sámav.*, which however is very indifferent, the corresponding verse in the *Sámav.* seems to have been read by *Sáyaṅa*: **य ऋते चिदभिश्रियः पुरा** &c., for the comm. runs there: **य इन्द्र ऋते यज्ञे..... । अभिराभिमुख्येन श्रयति श्रयणार्थः । आभिमुख्येन सृतः** (sic) **। अभिसृतस्य** (sic) **अभिसृषः** (sic) **यज्ञे । आश्रितस्य महावीरस्येत्यर्थः**). E. **श्रिष्** with **अभि**, krit aff. **क्विप्**.

अभिश्री (ved.) I. Tatpur. m. f. (-श्रीः-श्रीः) [1] Approaching, having recourse to; e. g. *Ṛigv.*: **एवा त इन्दो सुभ्वं सुपेशसं रसं तुञ्जन्ति प्रथमा अभिश्रियः** (*Sáyaṅa*: **प्रथमा मुख्या यावाणो ऽध्वर्यवो वा । अभिश्रियः । अभिश्रयन्तः सन्तः**); or **असश्चतः । शतधारा अभिश्रियो हरिं नवन्ते ऽव ता उदन्युवः** (*Sáyaṅa*: **अभिश्रयः । अभितः सोमं श्रयन्त्यः**); or *Ṛigv.*, *Sámav.*, *Vájas.*: **आ सुते सिञ्चत श्रियं रोदस्योरभिश्रियम् । रसा दधीत वृषभम्** (*Sáyaṅa*: **अभिश्रियमभिश्रयन्तम्**; but comp. II.). [2] To be had recourse to, to be respected or venerated everywhere; e. g. *Ṛigv.*, *Sámav.*, *Vájas.*: **घृतवती भुवनानामभिश्रियोर्वी पृथ्वी मधुदुघे सुपेशसा** (*Sáyaṅa* and *Mahidh.*: **अभिश्रिया = अभिश्रयणीये** or **आश्रयणीये**); or *Ṛigv.*, *Vájas.*: **वैश्वानरस्य सुमतौ स्याम राजा हि कं भुवनानामभिश्रीः** (*Sáyaṅa*: **अभिश्रीरभिश्रयणीय आभिमुख्येन सेवितव्यः**;